

Phần I. Đọc hiểu văn bản (4 đ)

Đọc câu chuyện sau đây và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

NHỮNG VẾT ĐÌNH CÒN MÃI

Một cậu bé nọ có tính xấu là rất hay nổi nóng. Một hôm, cha cậu đưa một túi đinh cho cậu rồi nói: “Mỗi khi con nổi nóng với ai đó thì hãy chạy ra sau nhà và đóng một cây đinh lên cái hàng rào gỗ”.

Ngày đầu tiên, cậu bé đã đóng tất cả ba mươi bảy cây đinh. Nhưng sau vài tuần, cậu bé tập kiềm chế dần cơn giận của mình và số lượng đinh đóng lên hàng rào ngày một ít đi. Cậu bé nhận thấy rằng kiềm chế cơn giận của mình dễ hơn là phải đi đóng một cây đinh lên hàng rào.

Đến một ngày, cậu bé đã không nổi giận một lần nào trong suốt cả ngày. Cậu đến thưa với cha và ông bảo: “Tốt lắm, bây giờ nếu sau mỗi ngày mà con không hề nổi giận với ai dù chỉ một lần, con hãy nhổ một cây đinh ra khỏi hàng rào”.

Ngày lại ngày trôi qua, rồi cũng đến một hôm cậu bé vui mừng hãnh diện tìm cha mình báo rằng đã không còn cây đinh nào trên hàng rào nữa cả. Người cha liền đến bên hàng rào. Ở đó, ông nhỏ nhẹ nói với cậu: “Con đã làm rất tốt, nhưng con hãy nhìn những lỗ đinh còn để lại trên hàng rào xem. Hàng rào đã không giống như xưa nữa rồi. Nếu con nói điều gì trong cơn giận dữ, những lời nói ấy cũng giống như các lỗ đinh này, chúng để lại vết thương khó lành trong lòng người khác. Dù cho sau đó con có nói lời xin lỗi bao nhiêu lần đi nữa, vết thương đó vẫn còn lại mãi. Con hãy luôn nhớ: vết thương tinh thần còn đau đớn hơn cả những vết thương thể xác. Những người xung quanh ta, bạn bè ta là những viên đá quý. Họ khiến con cười và giúp con trong nhiều chuyện. Họ nghe con than thở khi con gặp khó khăn, cô vũ con và luôn sẵn sàng mở trái tim mình ra với con. Vì thế, hãy nhớ lấy lời cha...”

(Nguồn: <https://sachhay24h.com>)

Câu 1 (0.5 điểm). Xác định ngôi kể của đoạn truyện trên?

Câu 2 (0.5 điểm). Trong câu chuyện, cậu bé có tính xấu là hay nổi nóng. Người cha đã đưa cho cậu một túi đinh và yêu cầu cậu làm những gì với những chiếc đinh đó?

Câu 3 (1.0 điểm). Theo em, những chiếc đinh trên hàng rào tượng trưng cho điều gì?

Câu 4 (1.0 điểm). Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn sau: "*Những người xung quanh ta, bạn bè ta là những viên đá quý.*"

Câu 5 (1.0 điểm). Nêu những thông điệp mà em nhận được sau khi đọc văn bản trên.

Phần II. Tự luận (6 đ)

Câu 1 (2.0 điểm). Viết đoạn văn khoảng 200 chữ phân tích chủ đề của truyện “*Những vết đinh còn mãi*”.

Câu 2 (4.0 điểm). Viết bài văn nghị luận khoảng 400 chữ, trình bày suy nghĩ của mình về hậu quả của những lời nói trong cơn giận dữ và cách ứng xử để giữ gìn mối quan hệ với mọi người xung quanh.

(Lưu ý: *Học sinh làm bài ra giấy thi, không làm bài vào đề thi*)

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Điểm
ĐỌC HIỂU		4,0
1 (0.5 đ)	- Ngôi kể thứ 3	0,5
2 (0.5đ)	- Người cha đã yêu cầu cậu bé: + Mỗi khi con nổi nóng với ai đó thì hãy chạy ra sau nhà và đóng một cây đinh lên cái hàng rào gỗ + Nếu sau mỗi ngày mà con không hề nổi giận với ai dù chỉ một lần, con hãy nhổ một cây đinh ra khỏi hàng rào.	0,25 0,25
3 (1.0đ)	- Những vết đinh trên hàng rào tượng trưng cho những tổn thương trong lòng người khác khi ta buông những lời nói mất kiểm soát, khó nghe. <i>HS có những cách diễn đạt khác. GV linh hoạt chấm.</i>	
4 (1.0đ)	- Biện pháp tu từ: So sánh (Những người xung quanh ta, bạn bè ta là những viên đá quý) - Tác dụng: + Gợi hình ảnh những người thân, người bạn của chúng ta cũng như những viên đá quý, có giá trị, đáng trân trọng, đáng được bảo vệ, yêu thương. + Thể hiện tình cảm trân trọng bạn bè, trân trọng mọi người xung quanh. + Giúp cho câu văn thêm sinh động, giàu sức gợi hình, gợi cảm... <i>GV linh hoạt chấm, cho điểm</i>	0,25 0,25 0,25 0,25
Câu 5 (1.0đ)	- HS nêu được ít nhất 2 thông điệp (mỗi ý 0,5 điểm). Có thể là: + Sức mạnh và tác động của lời nói vô cùng lớn: Lời nói có thể gây tổn thương cho người khác giống như những vết thương khó chữa lành. + Biết kiềm chế cảm xúc: Sự kiềm chế cảm xúc sẽ giúp bảo vệ mối quan hệ và tránh gây tổn thương không đáng có cho người khác. + Lòng bao dung và thấu hiểu (tha thứ cho lỗi lầm): mọi người đều có lúc sai lầm, nhưng điều quan trọng là phải biết sửa chữa, xin lỗi, và cố gắng không lặp lại sai lầm đó. <i>* GV linh hoạt chấm điểm phần này.</i>	1,0
II. PHẦN VIẾT		
Câu 1 (2.0đ)	* Hình thức: - Đúng kiểu bài : tóm tắt, đủ số câu (8-10 câu) - Đúng chính tả, không mắc lỗi diễn đạt, có sáng tạo * Nội dung: - Mở đoạn: Câu chuyện “Những vết đinh còn mãi” đã truyền tải một cách sâu sắc chủ đề về hậu quả của sự nóng giận và giá trị của sự kiềm chế cảm xúc trong giao tiếp. - Thân đoạn: + Hành trình thay đổi của cậu bé trong câu chuyện là biểu hiện sinh động của chủ đề này. Ban đầu, mỗi cơn giận dữ của cậu bé đều được thể hiện bằng hành động đóng đinh vào hàng rào, tượng trưng cho những tổn	0,25 0,25 1,5

	thương mà cậu gây ra. Con số 37 cây đinh trong ngày đầu tiên cho thấy mức độ không kiểm soát được cảm xúc của cậu. Tuy nhiên, quá trình tự nhận thức và kiềm chế cơn giận đã giúp cậu giảm dần số lượng đinh cho đến khi hoàn toàn không còn nổi nóng nữa. + Hình ảnh những lỗ đinh còn lại trên hàng rào chính là biểu tượng mạnh mẽ, nhấn mạnh rằng những tổn thương tinh thần, dù đã xin lỗi, vẫn để lại vết hằn khó phai trong lòng người khác. + Qua cách kể chuyện giản dị nhưng giàu tính biểu cảm, tác giả không chỉ khắc họa quá trình trưởng thành của nhân vật mà còn gửi gắm một thông điệp nhân văn về việc sống bao dung và thấu hiểu. - Kết đoạn: Câu chuyện khuyến khích chúng ta biết nâng niu, trân trọng những mối quan hệ; giữ gìn sự hòa thuận và luôn cẩn trọng trong lời nói, hành động để không làm tổn thương những người thân yêu.	
Câu 2 (4,0đ)	a. Bố cục: Đảm bảo cấu trúc bài văn, đủ độ dài (400 chữ), có đủ bố cục 3 phần (MB-TB-KB)	0,25
	b. Kiểu bài:	0,25
	c. Nội dung cần đảm bảo các yêu cầu sau:	2,5
	I. Mở bài Lời nói là phương tiện giao tiếp chủ yếu của con người, mang trong mình sức mạnh xây dựng hoặc phá hủy. Trong những lúc giận dữ, chúng ta dễ dàng buông ra những lời nói không suy nghĩ, gây tổn thương cho người khác và ảnh hưởng đến mối quan hệ xung quanh. Việc hiểu rõ hậu quả của những lời nói trong cơn giận và tìm cách ứng xử phù hợp là điều cần thiết để duy trì sự hòa hợp trong các mối quan hệ. II. Thân bài 1. Giải thích Cơn giận dữ là trạng thái cảm xúc tiêu cực khi con người cảm thấy bị tổn thương, thất vọng hoặc bất công. Trong những lúc này, lời nói thường không còn được kiểm soát, dễ mang tính xúc phạm hoặc gây tổn thương. Những lời nói này, dù chỉ xuất phát trong phút chốc, có thể để lại hậu quả lâu dài, vì ngôn từ một khi đã thốt ra không thể rút lại. 2. Thực trạng/Biểu hiện Trong cuộc sống hàng ngày, không ít người rơi vào tình trạng sử dụng ngôn từ tiêu cực khi tức giận. Chẳng hạn: Những cuộc cãi vã giữa bạn bè, người thân thường chứa đựng lời lẽ xúc phạm hoặc chỉ trích nặng nề. Trong môi trường làm việc, khi gặp áp lực, một số người dễ mất bình tĩnh, lớn tiếng với đồng nghiệp. Trên mạng xã hội, những lời bình luận ác ý thường xuất phát từ sự bức xúc hoặc giận dữ tức thời. → Những biểu hiện này không chỉ làm tổn thương người nghe mà còn hạ thấp giá trị của người nói. 3. Hậu quả - Tổn thương tâm lý: Những lời nói xúc phạm có thể khiến người khác cảm thấy bị coi thường, mất tự tin, hoặc mang nỗi đau kéo dài.	0,5 0,5

- **Phá vỡ mối quan hệ:** Một lời nói vô ý có thể gây ra hiểu lầm, xung đột, dẫn đến sự rạn nứt trong tình cảm gia đình, tình bạn hoặc đồng nghiệp.
- **Hình thành ấn tượng xấu:** Người thường xuyên nói năng thô lỗ, thiếu kiểm soát khi tức giận sẽ bị đánh giá thấp về nhân cách và khả năng kiểm soát cảm xúc.
- **Tác động tiêu cực đến xã hội:** Những lời lẽ giận dữ có thể tạo ra môi trường căng thẳng, thiếu hòa hợp, làm giảm chất lượng cuộc sống cộng đồng.

4. Giải pháp:

Để hạn chế hậu quả của những lời nói trong cơn giận dữ và giữ gìn mối quan hệ, cần thực hiện các giải pháp sau:

- **Kiểm soát cảm xúc:** Học cách giữ bình tĩnh bằng cách hít thở sâu, đếm từ 1 đến 10 hoặc tạm dừng cuộc trò chuyện khi cảm thấy tức giận.
- **Lựa chọn ngôn từ phù hợp:** Thay vì nói những lời chỉ trích, hãy cố gắng sử dụng những câu nói mang tính xây dựng, thể hiện sự cảm thông và tôn trọng.
- **Thay đổi góc nhìn:** Đặt mình vào vị trí của người khác để hiểu rõ hơn về cảm xúc và quan điểm của họ.
- **Học cách xin lỗi và tha thứ:** Nếu lỡ lời, hãy nhanh chóng nhận lỗi và tìm cách sửa chữa. Đồng thời, hãy sẵn lòng tha thứ cho người khác để duy trì sự hòa thuận.
- **Rèn luyện kỹ năng giao tiếp:** Học cách giao tiếp phi bạo lực để giải quyết mâu thuẫn một cách hiệu quả và văn minh.

5. Ý kiến trái chiều và phản biện

Một số người cho rằng trong cơn giận dữ, việc bộc lộ cảm xúc bằng lời nói là cần thiết để giải tỏa tâm lý, tránh tích tụ áp lực. Tuy nhiên, việc giải tỏa cảm xúc không đồng nghĩa với việc buông lời xúc phạm hay gây tổn thương người khác. Có nhiều cách khác hiệu quả hơn để xoa dịu cảm xúc như viết nhật ký, tâm sự với người đáng tin cậy hoặc tham gia các hoạt động thư giãn.

III. Kết bài

Lời nói tuy vô hình nhưng có sức mạnh vô cùng lớn, có thể xoa dịu hoặc phá vỡ một mối quan hệ. Hiểu rõ hậu quả của những lời nói trong cơn giận và áp dụng các cách ứng xử tích cực là điều mỗi người cần rèn luyện. Bằng việc kiểm soát cảm xúc, lựa chọn ngôn từ phù hợp và biết xin lỗi khi sai, chúng ta không chỉ giữ gìn được mối quan hệ mà còn xây dựng một môi trường sống hài hòa và hạnh phúc. Hãy để mỗi lời nói trở thành nhịp cầu kết nối yêu thương, thay vì trở thành mũi dao gây tổn thương người khác.

d. Chính tả: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.

e. Sáng tạo: Có cách diễn đạt mới mẻ, góc nhìn sáng tạo về vấn đề nghị luận nhưng phù hợp với chuẩn mực đạo đức.

Phần 1: Phần đọc - hiểu: (4 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

MÙA NÔM CỦA TÔI

[...] Đến tận bây giờ tôi mới hiểu sự khó chịu của cái "mùa" ẩm ẩm ương ương này. Nắng chẳng ra nắng, mưa cũng chẳng ra mưa, thời tiết âm u khó chịu, không khí cũng mịt mờ, độ ẩm tăng cao, nên như một lẽ tự nhiên mà quần áo chẳng thể nào khô nổi. Rồi thì người cứ dấp dấp dính dính, khuôn mặt đổ dầu và đầu bết làm đám con gái chúng tôi khó chịu hết biết. Nhưng, chẳng phải vì vậy mà tôi ghét cái "mùa" đặc biệt chỉ kéo dài có một, hai tháng này. Ngược lại, tôi yêu tháng ba - tháng của mùa nồm ra phết chứ chẳng đùa. Vì sao ư? Vì mùa này có hoa bưởi của ông, có khói bếp của bà, có những người tôi khắc sâu vào tâm khảm...

Tôi nhớ năm ấy, nhà tôi nghèo lắm, bởi ông bà tôi chỉ là công nhân lam lũ, vất vả nuôi bố mẹ tôi học hết cấp 3, nên bố mẹ cũng chỉ là người lao động bình thường, chẳng có thu nhập ổn định gì, chỉ trông chờ vào đồng lương làm công tại các công trình xây dựng.

Ấy vậy nhưng tôi nào có biết. Tôi chỉ là một đứa trẻ con, đến trường hăm mộ các bạn có váy mới, có búp bê, về nhà thấy ghen tị với các cô công chúa có hoa thơm, trà bánh. Rồi, vào một ngày trung tuần tháng ba, ông về nhà với một chùm hoa bưởi. Tôi ngạc nhiên lắm! Bình thường bố mẹ bận rộn, bà thì ra chợ buôn bán, tôi cùng anh trai đều đi học trên trường, nên trong nhà chỉ có ông cùng đàn heo ông chăm. Thế mà nay ông lại đi vắng, và khi về lại cầm theo chùm hoa bưởi nữa chứ. Tôi tò mò chạy lại hỏi, nhưng ông giữ bí mật kỹ lắm. Ông chỉ dùng bàn tay thô ráp của mình xoa xoa mái tóc tôi mà bảo:

- Tôi cả nhà về thì cháu sẽ biết.

Tôi vừa làm bài tập, vừa ngóng trông cho tới tối. Nhưng trẻ con thì nào thức nổi khuya. Tôi ngủ thiếp đi từ độ 9 giờ.

Đến khi cảm nhận được cái vỗ về nhẹ nhàng của ông, tôi choàng tỉnh giấc. Căn nhà tối om vì chẳng bật đèn khiến tôi hoang mang lắm. Rồi thì đèn sáng. Là ánh sáng xanh xanh đỏ đỏ của chùm đèn trong chiếc tủ kính của nhà tôi. Cái tủ đấy tôi vẫn trèo lên ngắm nghía bấy lâu nay, nhưng giờ tôi mới biết nó có thể bật lên được. Đang lúc tôi ngắm ánh đèn lung linh ấy, thì bố mẹ xuất hiện từ sau lưng tôi, trên tay là một chiếc bánh kem nho nhỏ với một ngọn nến duy nhất đang cháy lên ánh lửa bập bùng. A! Là bánh kem, là sinh nhật! Tôi giật mình nhận ra hôm đó là sinh nhật tôi. Các bạn đừng ngạc nhiên vì tôi không nhớ sinh nhật của chính mình nhé! Khi đó tôi còn nhỏ, và nhà tôi cũng khó khăn, nên chẳng mấy khi được tổ chức sinh nhật cả. Và tôi đã bật khóc. Khóc oà sung sướng, bởi cuối cùng tôi cũng có một cái sinh nhật đúng nghĩa rồi.

Ông nhẹ nhàng lau đi giọt nước mắt của tôi, xoa xoa lưng tôi an ủi. Rồi ông đưa chùm hoa bưởi trắng muốt cho tôi, cười ấm áp bảo:

- *Cháu gái ông cũng là công chúa, cũng có hoa, có bánh, có trà. Cháu đừng ghen tị với ai cả nhé, vì cháu là món quà vô giá của ông mà.*

Hôm đó, tôi đã trở thành một nàng công chúa, với chiếc kẹp tóc màu hồng đáng yêu anh trai mua tặng, với chiếc váy bông bèo bố mẹ mua cho, với đôi giày lấp lánh kim tuyến bà tự tay đính, và với chùm hoa cài bên tai thơm nức của ông...

Mùa nồm khó chịu là thế, nhưng mùa nồm của tôi có hương bưởi thơm nồng, có ánh đèn lấp lánh, có ngọn nến lung linh,... Mùa nồm của tôi ấm áp lắm, nên tôi chẳng ghét cái mùa thứ năm của đất trời Hà Nội đâu.

(Dương Thanh Bình, in trong *Tạp chí Văn học và tuổi trẻ*)

Câu 1. Văn bản trên thuộc thể loại nào? (0,5đ)

Câu 2 . Xác định ngôi kể trong văn bản và tác dụng của việc lựa chọn ngôi kể đó (0,5 điểm)

Câu 3 . Chỉ ra và nêu tác dụng của một biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn sau: (1,0 điểm)

Hôm đó, tôi đã trở thành một nàng công chúa, với chiếc kẹp tóc màu hồng đáng yêu anh trai mua tặng, với chiếc váy bông bèo bố mẹ mua cho, với đôi giày lấp lánh kim tuyến bà tự tay đính, và với chùm hoa cài bên tai thơm nức của ông...

Câu 4 . Theo em, vì sao nhân vật “tôi” lại không ghét “mùa nồm” - cái "mùa" *ấm ảm ương ương*? (1,0 điểm)

Câu 5. Từ văn bản trên, em hãy rút ra những thông điệp có ý nghĩa với mình? (1 điểm)

Phần 2: Phần viết (6 điểm)

Câu 1: (2 điểm)

Viết đoạn (khoảng 200 chữ) nêu cảm nhận của em về vai trò của tình huống truyện trong việc thể hiện chủ đề tác phẩm “*Mùa nồm của tôi*” – Dương Thanh Bình.

Câu 2: (4 điểm)

Có ý kiến cho rằng: “*Trong cuộc sống, không có tình cảm nào có thể sánh bằng tình thân gia đình. Đó là một tình yêu thiêng liêng, cao cả, mệnh mông sâu sa như biển thẳm không bờ. Một tình thương không đối tượng so sánh, cũng chẳng bút mực, ngôn từ nào có thể diễn tả trọn vẹn. Đó mãi là bản tình ca muôn đời bất diệt của con người.*”

Vậy mà trong thực tế cuộc sống hiện nay, không thiếu những bạn trẻ xem nhẹ tình cảm gia đình. Em hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ) nêu giải pháp để giúp các bạn trẻ có cái nhìn đúng đắn hơn về vai trò của gia đình đối với mỗi người.

(Lưu ý: Học sinh làm bài ra giấy thi, không làm bài vào đề thi)

HƯỚNG DẪN CHẤM

[illegible]

	Tình huống truyện có ý nghĩa quan trọng trong tác phẩm truyện, làm bật lên chủ đề truyện và tính cách nhân vật. 2. Thân đoạn : Phân tích: + HS xác định được chủ đề truyện: trân trọng tình cảm gia đình gắn bó thân thiết thông qua kỉ niệm mùa nồm năm xưa, gắn với ngày sinh nhật đáng nhớ. → Chủ đề được thể hiện xuyên suốt truyện ngắn, thông qua các yếu tố như nhân vật, hình ảnh, sự việc, cốt truyện... + Phân tích được tình huống truyện: tình huống truyện bất ngờ giúp làm nổi bật chủ đề: đi từ những cảm nhận về mùa nồm (ấm ướt, khó chịu...), tác giả đảo trật tự thời gian sự việc, quay về quá khứ, kể lại kỉ niệm thời thơ ấu, tạo hình huống bất ngờ với món quà sinh nhật đầu tiên (cành hoa bưởi, bữa tiệc bất ngờ, cảm giác được trở thành công chúa với những món quà của gia đình...) để rồi từ những cảm xúc hạnh phúc ấy, nhân vật “tôi” đã thấy yêu hơn mùa nồm, không còn cảm thấy nó khó chịu và ẩm ướt nữa. → Tình huống truyện góp phần quan trọng trong việc thể hiện chủ đề tác phẩm, giúp chủ đề được thể hiện một cách độc đáo nhưng cũng thật tự nhiên, gần gũi 3. Kết đoạn : Đánh giá chung: Bên cạnh các yếu tố như xây dựng nhân vật, miêu tả diễn biến tâm lý nhân vật, xây dựng không gian và thời gian truyện, xây dựng hình ảnh biểu tượng (mùa nồm, chùm hoa bưởi trắng muốt), thì tình huống truyện cũng là một nghệ thuật đáng chú ý, giúp chủ đề được thể hiện trọn vẹn hơn, gửi gắm bài học về việc trân trọng tình cảm gia đình và những kỷ ức tuổi thơ.	0,5 1,0 0,25đ
Câu 2	Có ý kiến cho rằng: “<i>Trong cuộc sống, không có tình cảm nào có thể sánh bằng tình thân gia đình. Đó là một tình yêu thiêng liêng, cao cả, mệnh mông sâu sa như biển thẳm không bờ. Một tình thương không đối tượng so sánh, cũng chẳng bút mực, ngôn từ nào có thể diễn tả trọn vẹn. Đó mãi là bản tình ca muôn đời bất diệt của con người.</i>” Vậy mà trong thực tế cuộc sống hiện nay, không thiếu những bạn trẻ xem nhẹ tình cảm gia đình. Em hãy viết một bài văn nghị luận ngắn (khoảng 500 chữ) nêu giải pháp để giúp các bạn trẻ có cái nhìn đúng đắn hơn về vai trò của gia đình đối với mỗi người. - <i>Đảm bảo yêu cầu về hình thức bài văn:</i> Có đủ Mở bài, Thân bài, Kết bài. Mở bài giới thiệu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khẳng định được vấn đề. - <i>Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i> nêu giải pháp để giúp các bạn trẻ có cái nhìn đúng đắn hơn về vai trò của gia đình đối với mỗi người - <i>Triển khai vấn đề cần nghị luận:</i> Học sinh lựa chọn các	(4,0 điểm)

	vững chắc, dễ sa vào cám dỗ XH, thiếu sự quan tâm định hướng đúng đắn cho tương lai... + Giải pháp: - Thay đổi nhận thức của các bạn trẻ về vai trò của gia đình (thông qua các bài học trên trường lớp, các buổi chuyên đề ở nhà trường, các câu chuyện ý nghĩa lan truyền qua kênh truyền thông Youtube, Tiktok, Facebook, các CLB hội nhóm...) - Mỗi bạn trẻ tự luyện tập về lòng biết ơn để trân trọng cuộc sống cha mẹ ban tặng, trân trọng những điều nhận được từ gia đình, gắn kết hơn với gia đình, hạn chế cuộc sống ảo trên mạng... C. Kết bài : - Khẳng định giá trị thiêng liêng của gia đình. - Liên hệ bản thân : em đã và đang làm những gì để vun đắp các mối quan hệ gia đình ? - <i>Sáng tạo</i>: Có cách diễn đạt mới mẻ, góc nhìn sáng tạo về vấn đề nghị luận nhưng phù hợp với chuẩn mực đạo đức. - <i>Chính tả</i> : Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa tiếng Việt.	0,5
--	---	-----

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

MÙA THU MỚI

(1) Yêu biết mấy, những dòng sông bát ngát

Giữa đôi bờ rào rạt lúa ngô non

Yêu biết mấy, những con đường ca hát

Qua công trường mới dựng mái nhà son!

(2) Yêu biết mấy, những bước đi dằng dứng

Của đời ta chập chững buổi đầu tiên

Tập làm chủ, tập làm người xây dựng

Dám vươn mình, cai quản lại thiên nhiên!

(3) Yêu biết mấy, những con người đi tới

Hai cánh tay như hai cánh bay lên

Ngực đón những phong ba dữ dội

Chân đạp bùn không sợ các loài sên!...

(Trích Mùa thu mới, Tố Hữu, Thơ Tố Hữu, NXB Văn học, 1998, tr. 204-205)

Câu 1 (0,5 điểm). Đoạn thơ trên viết theo thể thơ nào? Em căn cứ vào đâu để xác định thể thơ đó.

Câu 2 (0,5 điểm). Ghi lại những hình ảnh diễn tả vẻ đẹp của quê hương, đất nước trong khổ thơ (1).

Câu 3 (1,0 điểm). Chỉ ra và phân tích tác dụng của biện pháp tu từ điệp ngữ kết hợp đảo ngữ trong khổ thơ thứ (1)

Câu 4. (1,0 điểm). Nhận xét về tình cảm của tác giả đối với đất nước và con người Việt Nam được thể hiện trong đoạn trích.

Câu 5 (1,0 điểm). Theo em, thế hệ trẻ ngày nay cần làm gì để thể hiện tình yêu quê hương, đất nước?

PHẦN II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm). Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích khổ thơ thứ 3 ở phần đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm). Viết bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ) trình bày suy nghĩ của em về những khó khăn, thách thức mà thế hệ trẻ phải đương đầu trong cuộc sống hiện nay. **(đề 2 sách ôn)**

HƯỚNG DẪN CHẤM BÀI

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I. PHẦN ĐỌC HIỂU	Câu 1	- Thể thơ: Tám chữ - Căn cứ xác định: + Mỗi dòng có tám chữ. + gieo vần chân ở cuối các câu 1-3; 2-4 trong từng khổ: ngát - hát; non - son; đứng - dựng; tiên - nhiên; tới - đội; lên - sen - Trả lời đúng như trên: 0,25 điểm mỗi ý - Các phương án khác không cho điểm	0,25 0,25 0,25
	Câu 2	Vẻ đẹp của quê hương, đất nước được diễn tả qua những hình ảnh: <i>dòng sông bát ngát; đôi bờ rào rạt lúa ngô non; những con đường ca hát; mái nhà son.</i> Hướng dẫn chấm: - Trả lời đúng 01 đến 02 hình ảnh: 0,25 điểm. - Trả lời đúng 03 đến 04 hình ảnh: 0,5 điểm.	0,5
	Câu 3	Chỉ ra biện pháp tu từ điệp ngữ kết hợp đảo ngữ và nêu tác dụng. Hướng dẫn chấm: - Chỉ ra đúng biện pháp tu từ: 0,25 điểm. - Nêu tác dụng: 0,75 điểm (nội dung: 0,5 điểm, nghệ thuật: 0,25 điểm). - Học sinh có thể diễn đạt theo nhiều cách nhưng thuyết phục vẫn cho điểm tối đa. - Biện pháp tu từ điệp ngữ kết hợp đảo ngữ : “Yêu biết mấy”... - Tác dụng: + Tạo nhịp điệu, tạo sự liên kết và tăng sức gợi cảm cho đoạn thơ. + Nhấn mạnh tình yêu tha thiết của người viết đối với “dòng sông bát ngát” hay “con đường ca hát” thân thuộc, gắn bó. Hình ảnh mà tác giả nhắc đến cũng được hiện lên với một vẻ đẹp âm no, trù phú. + Qua đó thấy được tình yêu mà tác giả dành cho quê hương với những sự thay đổi, phát triển này.	1,0
II. PHẦN LÀM VĂN	Câu 4	Nhận xét tình cảm của tác giả đối với đất nước và con người Việt Nam trong đoạn trích: - Thể hiện tình yêu, niềm tự hào, tin tưởng, ngợi ca về con người và cuộc sống mới: thiên nhiên tươi đẹp; nhà cửa khang trang; con người giàu nội lực, khát vọng... - Đó là tình cảm đẹp đẽ, cao quý; khơi gợi sự đồng điệu	0,75 0,25

	và tình yêu Tổ quốc trong mỗi người... Hướng dẫn chấm: - Chỉ ra được tình cảm của tác giả: 0,75 điểm; nhận xét: 0,25 điểm. - Trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0 điểm. - Học sinh có cách diễn đạt khác nhưng hợp lý vẫn cho điểm tối đa.	
Câu 5	Để thể hiện tình yêu quê hương đất nước, thế hệ trẻ ngày nay cần: - Yêu thương gia đình, bạn bè, xóm làng ... - Ra sức học tập, rèn luyện trở thành người hữu ích, sau này góp phần xây dựng, bảo vệ quê hương, đất nước. - Giữ môi trường sống xanh – sạch – đẹp - Cảnh giác với những nội dung tuyên truyền chống phá Đảng và nhà nước qua mạng xã hội. - Quảng bá những hình ảnh đẹp của quê hương, đất nước với bạn bè quốc tế. ...	0,75
Câu 1 (2,0 điểm)	a. Về kĩ năng: - Đảm bảo yêu cầu về đoạn văn, dung lượng khoảng 200 chữ - Diễn đạt mạch lạc, đúng chính tả, ngữ pháp - Trình bày sạch đẹp b. Về nội dung: Trình bày được những cảm xúc, suy nghĩ của bản thân về khổ thơ. * Mở đoạn: Giới thiệu tên bài thơ, đoạn trích thơ, tác giả và nêu cảm nghĩ chung về đoạn thơ. - VD: Trong bài thơ “Mùa thu mới của tác giả Tố Hữu, khổ thơ dưới đây đã gọi trong tôi niềm yêu mến, tự hào, xúc động trước những người lao động mới: <i>“Yêu biết mấy, những con người đi tới Hai cánh tay như hai cánh bay lên Ngực đón những phong ba dữ dội Chân đạp bùn không sợ các loài sên!...”</i> * Thân đoạn: Tập trung chia sẻ cảm nghĩ mà em ấn tượng về nội dung và một số nét nghệ thuật của khổ thơ. - Nội dung: + Đọc khổ thơ, tôi như được chiêm ngưỡng chân dung của những người lao động mới. Họ là những bác nông dân, những cô chú công nhân, những nhà trí thức, những chiến sĩ ... thuộc	0,5 0,25 0,5

	mọi ngành nghề, ở khắp mọi miền đang vươn mình say sưa lao động, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc thân yêu, bất chấp những gian khổ khó khăn, những rào cản dưới chân. Ôi thật đáng tự hào thay! ... - Nghệ thuật: VD + Thể thơ tám chữ, giọng điệu hùng tráng đầy tự hào, kiêu hãnh. + Các biện pháp tu từ đảo ngữ: “Yêu biết mấy, những con người đi tới” lan tỏa tình yêu người lao động tới người đọc + So sánh: So sánh <i>Hai cánh tay</i> với <i>hai cánh bay lên</i>. + Hoán dụ: <i>cánh tay, ngực, chân</i> chỉ những con người của thời đại mới. + Ẩn dụ: <i>phong ba dữ dội</i> chỉ những khó khăn, thử thách.... => Làm nổi bật vẻ đẹp, sức mạnh phi thường, tâm thế chủ động, sức mạnh, bản lĩnh của con người sẵn sàng đương đầu với mọi khó khăn, thử thách trong công cuộc xây dựng cuộc sống mới; qua đó, tác giả bày tỏ thái độ ngợi ca, tự hào, tin tưởng về con người và tương lai đất nước; Làm tăng sức gợi hình, gợi cảm, sức hấp dẫn cho lời thơ... => Càng yêu hơn những vần thơ, những con người và trân trọng tấm lòng, tài năng của thi nhân. * Kết đoạn - Khẳng định lại giá trị của khổ thơ. - Cảm xúc hoặc lời nhắn gửi tới mọi người. VD: - Đoạn thơ cho thấy vẻ đẹp của một tấm lòng yêu người lao động, yêu quê hương đất nước sâu sắc nồng nàn. - Hãy dũng cảm đạp bằng gian khó, tiếp bước, giữ gìn, phát triển di sản của cha ông.	0,5 0,25
Câu 2 (4,0 điểm)	* Yêu cầu về kĩ năng: - HS biết viết một bài văn nghị luận xã hội về một vấn đề cần giải quyết. - Bài viết có đủ bố cục 3 phần: Mở bài, thân bài, kết bài. - Lập luận chặt chẽ, đưa ra được lí lẽ và bằng chứng làm sáng tỏ luận điểm; các luận điểm, lí lẽ, bằng chứng được sắp xếp theo một trình tự hợp lí. - Không mắc lỗi dùng từ, lỗi chính tả. * Yêu cầu về nội dung: xác định phân tích được vấn đề cần	

		giải quyết, và đề xuất những giải pháp phù hợp, khả thi, thuyết phục.	
		<i>Sáng tạo: Lời văn sáng tạo, giàu hình ảnh, cuốn hút, hấp dẫn.</i>	0,25

PHẦN I: ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

ÁO CŨ

Áo cũ rồi, mỗi ngày thêm ngắn
Chỉ đứt sòn màu bạc hai vai
Thương áo cũ như là thương kí ức
Đựng trong hồn cho mắt phải cay cay.

Mẹ vá áo mới biết con chóng lớn
Mẹ không còn nhìn rõ chỉ để khâu kim
Áo con có đường khâu tay mẹ vá
Thương mẹ nhiều con càng yêu áo thêm.

Áo đã ở với con qua mùa qua tháng
Cũ rồi con vẫn quý vẫn thương
Con chẳng nỡ mỗi lần thay áo mới
Áo dài hơn thấy mẹ cũng già hơn.

Hãy biết thương lấy những manh áo cũ
Để càng thương lấy mẹ của ta
Hãy biết thương những gì đã cùng ta sống
Những gì trong năm tháng trôi qua...

(Áo cũ, Lưu Quang Vũ, NXB Văn học, 2002)

Chú thích:

(*) Bài thơ “Áo cũ” được sáng tác năm 1963, khi tác giả Lưu Quang Vũ mới chỉ 15 tuổi, học lớp 9 và đến năm 2002, “Áo cũ” đã được in trong tập “Thơ tình” của nhà xuất bản Văn học.

Câu 1 (0.5 điểm) Bài thơ “Áo cũ” được viết theo thể thơ nào?

Câu 2 (0.5 điểm) Đặc điểm của chiếc áo cũ được miêu tả qua những từ ngữ nào trong đoạn thơ?

Áo cũ rồi, mỗi ngày thêm ngắn
Chỉ đứt sòn màu bạc hai vai
Thương áo cũ như là thương kí ức
Đựng trong hồn cho mắt phải cay cay.

Câu 3 (1.0 điểm): Biện pháp tu từ so sánh được sử dụng trong hai câu thơ sau có tác dụng gì?

*“Thương áo cũ như là thương kí ức
Đứng trong hồn cho mắt phải cay cay.”*

Câu 4 (1.0 điểm): Khi nhắc đến chiếc áo cũ mẹ khâu, nhân vật trữ tình trong bài thơ thể hiện tình cảm gì qua hai câu thơ sau:

*“Cũ rồi con vẫn quý vẫn thương
Con chẳng nỡ mỗi lần thay áo mới”*

Câu 5 (1.0 điểm). Thông điệp ý nghĩa nhất với em sau khi đọc văn bản là gì? Vì sao?

PHẦN II: VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1: (2.0 điểm)

Hãy viết một đoạn văn trình bày cảm nhận về hình ảnh chiếc áo cũ.

Câu 2 : (4.0 điểm)

Viết bài văn nghị luận xã hội (khoảng 400 chữ) nên làm gì để giúp đỡ và chia sẻ trách nhiệm với cha mẹ trong gia đình?

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Điểm
Phần I. ĐỌC HIỂU		
*Mức tối đa (4,0 điểm): Học sinh trả lời được các yêu cầu sau:		
Câu 1 (0.5đ)	Thể thơ: Tự do	0.5
Câu 2 (0.5đ)	Trong đoạn thơ, những từ ngữ miêu tả hình ảnh chiếc áo cũ: <i>áo cũ, ngắn, chỉ đứt, sờn màu, bạc vai.</i>	0.5
Câu 3 (1,0đ)	* Chỉ ra được hình ảnh so sánh :Người con “thương áo cũ” giống như là nỗi nhớ “thương kí ức”.	0.25
	* Tác dụng: - Làm cho câu thơ sinh động, gợi hình, gợi cảm - Khẳng định nhấn mạnh giá trị của tấm áo, đó là vật chứa đựng biết bao kí ức, kỉ niệm gắn bó mà tác giả rất yêu thương, trân trọng - Thể hiện được niềm kính yêu, biết ơn sâu sắc của tác giả dành cho mẹ, cho tất cả những gì từng gắn bó.	0.75
Câu 4 (1.0đ)	*Khi nhắc đến chiếc áo cũ mẹ khâu, nhân vật trữ tình trong bài thơ đã thể hiện tình cảm qua hai câu thơ sau: <i>“Cũ rồi con vẫn quý vẫn thương Con chẳng nỡ mỗi lần thay áo mới”</i> - Thể hiện sự yêu thương, quý trọng của người con đối với chiếc áo cũ mẹ khâu hay đó chính là niềm cảm thông - Kính yêu, biết ơn dành cho mẹ vì người con ý thức được rằng, “mỗi lần thay áo mới” là khi đó con sẽ khôn lớn, trưởng thành hơn.	0.5 0.5
Câu 5 (1.0đ)	*Gợi ý: Những thông điệp có ý nghĩa sâu sắc rút ra từ bài thơ. + <i>Hãy biết trân trọng, giữ gìn những vật dụng gắn bó với ta</i> + <i>Hãy trân trọng, biết ơn thấu hiểu sự hi sinh của mẹ</i> + <i>Hãy thể hiện tình yêu thương với cha mẹ bằng những việc làm cụ thể</i> * HS có thể trả lời: - Thông điệp ý nghĩa nhất khi đọc văn bản: Hãy biết trân trọng, giữ gìn những vật dụng gắn bó với ta. - Vì: + Giá trị của những gì đang hiện hữu trong cuộc sống chúng ta, mọi thứ dù nhỏ bé đều có vai trò, ý nghĩa riêng góp phần làm cho cuộc sống của mỗi người được hoàn thiện. + Chúng ta cần trân trọng tất cả những gì xung quanh để sau này khi thời gian trôi qua không phải nuối tiếc bất cứ điều gì.	0.5 0.25 0.25
	1. Mở đoạn: Giới thiệu bài thơ và tác giả Lưu Quang Vũ ; nêu cảm nhận chung về chiếc “ Áo cũ”	

Câu 1 (2 điểm)	2. Thân đoạn + Bài thơ "Áo Cũ" của Lưu Quang Vũ khiến ta cảm thấy rất xúc động về tình cảm giữa mẹ và con qua chiếc áo. Những chi tiết mô tả về chiếc áo cũ với đường khâu tay của mẹ khiến em nhớ đến sự ân cần và tình yêu thương vô điều kiện của người mẹ. + Hình ảnh tấm áo đã cũ sờn theo năm tháng, cứ mỗi ngày lại “thêm ngắn” đi. Nó không chỉ đơn thuần là manh áo mỏng, mà còn đại diện cho kỉ niệm và miền ký ức đã qua, khiến người con bồi hồi mỗi lần nghĩ lại, khiến “mắt phải cay cay”. Tấm áo ấy là tình thương bao la của mẹ, dõi theo và chăm bẵm con khôn lớn trưởng thành. - Con chẳng nỡ thay tấm áo mới, con sợ trông thấy mẹ một già hơn. “Cũ rồi con vẫn quý vẫn thương”, bởi lẽ áo đã cùng con đi qua bao mùa tháng. Con lớn dần, có thể tự sắm sửa cho mình những chiếc áo mới hơn, đẹp hơn. Thế nhưng, chẳng đâu bằng được manh áo cũ được khâu vá từ đôi bàn tay mẹ. Đó là món quà vô giá, có tiền cũng chẳng thể nào mua. + Từng câu thơ trong bài thơ như là những lời nhắc nhở về tình mẹ con, về sự quan tâm và hy vọng rằng con sẽ nhớ giữ gìn những gì đã trở thành kỉ ức. + Biện pháp so sánh Người con “thương áo cũ” giống như là nỗi nhớ “thương kỉ ức”. - Nhấn mạnh giá trị của tấm áo, đó là vật chứa đựng biết bao kỉ ức, kỉ niệm gắn bó mà tác giả rất yêu thương, trân trọng - Thể hiện được niềm kính yêu, biết ơn sâu sắc của tác giả dành cho mẹ, cho tất cả những gì từng gắn bó. + Kết hợp với liệt kê hình ảnh chiếc áo cũ: sờn, ngắn, đứt chỉ, bạc hai vai nhấn mạnh đặc điểm của chiếc áo cũ + Thông qua hình ảnh áo cũ, Lưu Quang Vũ đã khéo léo tái hiện được tình cảm gia đình và giá trị của tình thân, đồng thời nhắc nhở chúng ta biết trân trọng những điều nhỏ bé nhưng chứa đựng nhiều ý nghĩa. + Bài thơ giúp ta nhận ra rằng, tình mẹ con là vô giá và áo cũ là biểu tượng của sự kết nối và tình thương không thể phai nhạt. - Bài thơ giúp ta nhớ đến những giai đoạn thơ ấu, những lúc mẹ dệt nên những bộ áo cho con, và em hiểu thêm về giá trị tình thân trong cuộc sống hàng ngày.	
---	--	--

	- Hình ảnh chiếc áo cũ được xây dựng thành công bằng nhiều nghệ thuật đặc sắc: Thể thơ tự do giản dị, phương thức biểu đạt biểu cảm kết hợp miêu tả ko chỉ đơn thuần gợi cảm xúc mà còn khắc họa chiếc áo cũ trở nên rõ nét hơn. Ngôn ngữ giản dị kết hợp nhịp thơ linh hoạt: 3/4,3/5...Cách đặt nhan đề “Áo cũ” gợi kỉ niệm về chiếc áo mặc lâu ngày đã cũ, liệt kê, so sánh 3. Kết đoạn : - Nêu khái quát cảm nhận chung về chiếc "Áo cũ" của Lưu Quang Vũ - Bài học tác giả gửi gắm qua bài thơ: “Hãy biết thương những gì đã cùng ta sống”. Những gì đã cùng sống đâu chỉ có giá trị vì cùng đồng hành, chia sẻ buồn vui, là chứng nhân của đời mình mà còn vì đã tạo nên vẻ đẹp cho tâm hồn mình, trân trọng giá trị tình thân. Áo cũ, mẹ già và ngày hôm qua đều trở nên vô giá... Hướng dẫn chấm: - <i>Lập luận chặt chẽ, thuyết phục, dẫn chứng đầy đủ, rõ ràng, diễn đạt logic, mạch lạc: 1,0 điểm.</i> - <i>Lập luận chưa chặt chẽ, thuyết phục, dẫn chứng chưa đầy đủ, rõ ràng, diễn đạt chưa logic, mạch lạc: 0,5 điểm.</i> - <i>Lập luận không chặt chẽ, thuyết phục, thiếu dẫn chứng, diễn đạt lủng củng: 0,25 điểm.</i> <i>(GV linh hoạt, trân trọng các bài viết có sự sáng tạo trong diễn đạt, trình bày suy nghĩ...để cho điểm bài làm)</i>	
	d. Chính tả, ngữ pháp - Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt - Không cho điểm nếu bài làm có trên 05 lỗi chính tả, ngữ pháp.	0.25
	e. Sáng tạo: - Học sinh có những cách suy nghĩ, cách nhìn mới mẻ về vấn đề nghị luận; có cách sáng tạo trong viết câu, dựng đoạn, lời văn sinh động hấp dẫn. - <i>Đáp ứng được 1 trong 2 yêu cầu: 0,25 điểm</i>	0.25
Câu 2 (4.0đ)		
	a. Đảm bảo cấu trúc của một bài văn nghị luận xã hội: có đầy đủ Mở bài, Thân bài, Kết bài. Mở bài giới thiệu được vấn đề nghị luận. Thân bài làm sáng tỏ các luận điểm. Kết bài khẳng định lại vấn đề, đưa ra được lời khuyên.	0.25
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: - Nên làm gì để giúp đỡ và chia sẻ trách nhiệm với cha mẹ trong gia đình? Hướng dẫn chấm: - <i>Học sinh xác định đúng vấn đề nghị luận: 0,25 điểm</i>	0.25

	- Học sinh xác định sai vấn đề nghị luận: 0 điểm	
	c. Triển khai vấn đề nghị luận: Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách khác nhau nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp giữa lí lẽ và dẫn chứng, đảm bảo các nội dung sau: - Nên làm gì để giúp đỡ và chia sẻ trách nhiệm với cha mẹ trong gia đình?	3.0
	I. MỞ BÀI Gia đình là tế bào của xã hội, là nơi nuôi dưỡng, chấp cánh cho mỗi con người trưởng thành và hoàn thiện. Trong gia đình, cha mẹ là những người có vai trò quan trọng nhất, là người đã sinh thành, nuôi dưỡng và dạy dỗ chúng ta nên người. Tuy nhiên, cha mẹ không phải là những siêu nhân, họ cũng có những khó khăn, vất vả riêng. Là những người con, chúng ta cần phải ý thức được trách nhiệm của mình đối với cha mẹ, biết chia sẻ, giúp đỡ cha mẹ những công việc trong gia đình. Đây không chỉ là trách nhiệm, mà còn là tình cảm, sự biết ơn mà chúng ta dành cho cha mẹ. 1. Giải thích vấn đề Giúp đỡ và chia sẻ trách nhiệm với cha mẹ trong gia đình là việc làm thiết thực, thể hiện sự quan tâm, yêu thương và biết ơn của con cái đối với cha mẹ. Đó có thể là những việc làm nhỏ nhặt như giúp mẹ nấu cơm, rửa bát, quét nhà, lau nhà, giặt quần áo; giúp bố sửa chữa đồ đạc trong nhà, chăm sóc cây cối, vườn tược; hoặc đơn giản chỉ là trò chuyện, tâm sự với cha mẹ để họ vui bớt những mệt mỏi, lo toan trong cuộc sống. 2. Phân tích vấn đề -Thực trạng:Theo một khảo sát của Viện Nghiên cứu Gia đình và Giới tính năm 2022, có đến 70% học sinh trung học cho biết họ ít khi giúp đỡ cha mẹ làm việc nhà. Nguyên nhân chủ yếu là do các em còn mải mê học tập, vui chơi, hoặc chưa nhận thức được tầm quan trọng của việc chia sẻ trách nhiệm với cha mẹ. -Nguyên nhân:Có nhiều nguyên nhân dẫn đến thực trạng trên. Một phần là do sự thay đổi trong lối sống hiện đại, khi mà cha mẹ ngày càng bận rộn với công việc, ít có thời gian dành cho con cái. Mặt khác, một số cha mẹ lại quá nuông chiều con, không muốn con phải làm việc nhà, sợ con vất vả. Ngoài ra, một số bạn trẻ lại có lối sống ích kỷ, chỉ biết nghĩ đến bản thân, không quan tâm đến những khó khăn của cha mẹ. -Vì sao cần giải quyết vấn đề?Nếu vấn đề này không được giải quyết, sẽ dẫn đến nhiều hậu quả đáng tiếc. Con cái sẽ trở nên vô tâm,	0.25 0.5 0.25 0,5 0.5

	ích kỷ, không biết quan tâm đến người khác. Cha mẹ sẽ cảm thấy cô đơn, buồn tủi, thậm chí là suy sụp tinh thần. Gia đình sẽ trở thành một nơi lạnh lẽo, thiếu tình thương yêu. -Ý kiến trái chiều: Một số người cho rằng, học sinh chỉ cần tập trung vào việc học, không cần phải làm việc nhà. Tuy nhiên, quan điểm này là hoàn toàn sai lầm. Việc nhà không chỉ là trách nhiệm của cha mẹ, mà còn là của tất cả các thành viên trong gia đình. Hơn nữa, làm việc nhà còn giúp học sinh rèn luyện tính tự lập, kỹ năng sống, và có thêm sự đồng cảm, chia sẻ với cha mẹ. 3. Giải pháp giải quyết vấn đề - Chủ động Học tập và rèn luyện: Chăm chỉ học tập, hoàn thành tốt nhiệm vụ ở trường, tự giác làm bài tập về nhà, tích cực tham gia các hoạt động ngoại khóa bổ ích. Đồng thời, rèn luyện các kỹ năng sống, đạo đức, lối sống lành mạnh. - Chia sẻ công việc gia đình: Giúp đỡ cha mẹ các công việc nhà phù hợp với lứa tuổi và khả năng như dọn dẹp nhà cửa, nấu ăn, giặt giũ, chăm sóc cây cối, em nhỏ. - Quan tâm, chia sẻ với cha mẹ: Dành thời gian trò chuyện, tâm sự với cha mẹ, lắng nghe và chia sẻ những vui buồn trong cuộc sống, giúp đỡ cha mẹ khi họ gặp khó khăn. 4. Liên hệ bản thân Bản thân em luôn cố gắng giúp đỡ cha mẹ những việc vừa sức mình. Em thường xuyên phụ mẹ nấu cơm, rửa bát, quét nhà. Em cũng hay trò chuyện, tâm sự với cha mẹ để hiểu thêm về những khó khăn, vất vả của họ. Em nhận thấy rằng, việc giúp đỡ cha mẹ không chỉ giúp em có thêm kỹ năng sống, mà còn giúp em hiểu và yêu thương cha mẹ nhiều hơn. III. KẾT BÀI Giúp đỡ và chia sẻ trách nhiệm với cha mẹ trong gia đình là một việc làm vô cùng ý nghĩa. Đó không chỉ là trách nhiệm, mà còn là tình cảm, sự biết ơn mà chúng ta dành cho cha mẹ. Mỗi chúng ta hãy cùng nhau chung tay góp sức để xây dựng một gia đình hạnh phúc, đầm ấm. <i>Hướng dẫn chấm:</i> - Học sinh triển khai được đầy đủ vấn đề nghị luận, lập luận chặt chẽ, thuyết phục, lí lẽ xác đáng, dẫn chứng tiêu biểu: 2,75 - 3,0 điểm.	1.0 0,25
--	--	------------------------

	- Học sinh triển khai tương đối đầy đủ vấn đề nghị luận, lập luận chặt chẽ, thuyết phục, lí lẽ xác đáng, dẫn chứng không tiêu biểu 2,0 - 2,5 điểm. - Học sinh triển khai chưa đầy đủ vấn đề nghị luận, lập luận chưa chặt chẽ, thuyết phục, lí lẽ chưa xác đáng, dẫn chứng không tiêu biểu hoặc không có dẫn chứng: 1,0 - 1,75 điểm. - Học sinh triển khai thiếu nhiều ý, chưa biết sắp xếp ý, chưa biết lập luận, lí lẽ chưa xác đáng, không có dẫn chứng, : 0,5-0,75 điểm. (GV linh hoạt, trân trọng các bài viết có sự sáng tạo trong diễn đạt, trình bày ý tưởng, nhận thức, đánh giá vấn đề...để cho điểm bài làm)	0.25 0.25
	d. Chính tả, ngữ pháp - Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt - Không cho điểm nếu bài làm có trên 05 lỗi chính tả, ngữ pháp.	0.25
	e. Sáng tạo: Học sinh có những cách suy nghĩ, cách nhìn mới mẻ về vấn đề nghị luận, có cách sáng tạo trong viết câu, dựng đoạn, lời văn sinh động hấp dẫn.	0.25

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:

(Bà Hảo là bà cái Hoa, bạn thân thuở bé của nhân vật tôi. Bà bị mù cả hai mắt nhưng luôn biết mọi trò tinh quái của Hoa và tôi vì bà yêu cả hai đứa như báu vật. Tuổi thơ của Hoa và tôi trôi đi êm đềm.)

Lớn lên, đứa trước, đứa sau cả tôi và cái Hoa cùng ra thị trấn, cách làng đúng một ngày xe ngựa.

Thời gian đầu chưa quen môi trường mới, cả hai đứa thường xin bố mẹ về làng thăm bà. Khi bác xà ích vui tính và tốt bụng ghìem con ngựa để tôi và cái Hoa nhảy xuống, đã thấy bà Hảo chống gậy chờ sẵn ở đó. Chúng tôi, mỗi đứa một bên dìu bà về nhà. Bà Hảo bảo bà đã nghe thấy tiếng lộc cộc, lộc cộc của chiếc xe gỗ từ trong giấc mơ của bà những đêm trước. Sau này tôi mới biết, chiều nào bà cũng đợi chúng tôi tại nơi chiếc xe ngựa dừng trả khách ở điểm cuối cùng.

Những chuyến thăm bà Hảo của chúng tôi thưa dần. Cả tôi và cái Hoa đều có lũ bạn và con đường về làng, vẫn chỉ có một ngày xe ngựa, trở nên xa mù mịt. Thằng hoặc có giỗ, tết... chỉ mình cái Hoa theo bố mẹ về. Nhưng nó lại đi ngay. Nó bảo bà Hảo rất nhớ tôi và mong tôi học hành cẩn thận. Ban đầu tôi đón nhận điều đó với một chút ân hận vì không về thăm bà. Nhưng rồi tôi quên dần nhiều thứ trong đó có cái làng heo lánh của mình, nơi bà Hảo vẫn ngày đêm nghe tiếng lộc cộc của xe ngựa...

(Lược một đoạn: Sau đó nhân vật tôi cùng Hoa đỗ đại học và ra thành phố. Tôi dần lãng quên làng nhỏ tuổi thơ. Nhưng rồi một ngày, sau những vấp ngã trên đường đời, tôi đã tìm về làng nhỏ năm xưa. Tôi đi trên chiếc xe ngựa thân quen năm nào của bác xà ích và bao kỉ niệm chợt ùa về)

Tôi lại dỏng tai đón nhận thứ âm thanh giống như dao động tắt dần của quả lắc đồng hồ. Lát sau thì bà Hảo hiện ra ở lối rẽ. Bà dò đường một cách chật vật, toàn bộ tinh lực hướng về bên xe ngựa. Không cầm được, tôi lao như tên bắn về phía bà:

- Bà! Tôi ghen ngào- cháu bị người ta phản bội rồi...

Bà Hảo lần lần từ đầu đến vai tôi như thể xem bà có đang mơ không rồi cười một cách mãn nguyện:

- Bố mày, lớn thế còn khóc như con nít ấy. Dễ thường sưng sè cả có khi nó chả thèm biết bà sống hay chết.

- Làm sao bà biết điều đó? – Tôi hỏi bà bằng nỗi sợ hãi.

- Lớn lên khắc biết – bà Hảo vẫn trả lời tôi như từng trả lời hồi tôi còn bé.

Tôi có cảm giác bà Hảo cũng thuộc số người quyết sống chỉ để làm việc không thể bỏ dở. Bởi vì ngay sau đó bà bảo tôi:

- Từ ngày mai bà có thể chết mà không luyến tiếc điều gì.

Tôi đứng chết lặng, cảm thấy vang lên trong lồng ngực tiếng gõ da diết và tàn nhẫn của thời gian. Trước mắt tôi giờ đây là những bên thời gian trắng xóa mà tôi sẽ phải một mình vượt qua. Dường như những vấp ngã trên đường đời người ta mới thấy hết niềm hạnh phúc lớn lao của những năm tháng sống trong sự đùm bọc của người khác. Với tôi có lẽ không chỉ có thế. Một cái gì đó còn sâu hơn cả sự chở che. Đó là hành trình tìm lại chính mình.

(Trích Bến thời gian, Tạ Duy Anh, Truyện ngắn chọn lọc – Tạ Duy Anh, NXB Hội nhà văn)

Câu 1.(0,5 điểm) Xác định nhân vật người kể chuyện trong đoạn trích trên.

Câu 2.(0,5 điểm) Câu văn sau sử dụng cách trích dẫn nào? Chỉ rõ dấu hiệu nhận biết?

Nó bảo bà Hảo rất nhớ tôi và mong tôi học hành cẩn thận.

Câu 3. (1 điểm) Nhận xét về sự thay đổi của *tôi* và Hoa khi ra thị trấn và khi vào đại học. Theo em vì sao họ lại có sự thay đổi như vậy?

Câu 4. (1 điểm) Em hiểu như thế nào về hành trình tìm lại chính mình của nhân vật *tôi*?

Câu 5. (1 điểm) Em rút ra bài học gì từ đoạn trích trên?

II. VIẾT(6 điểm)

Câu 1.(2 điểm) Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích tâm trạng của nhân vật *tôi* trong đoạn trích trên.

Câu 2.(4 điểm) Tình yêu quê hương là tình cảm thiêng liêng, tự nhiên trong mỗi con người, mong muốn được góp sức mình xây dựng quê hương là điều chính đáng. Tuy nhiên, *đi xa hay ở lại quê nhà góp phần xây dựng quê hương* là câu hỏi trăn trở của rất nhiều bạn trẻ. Em hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ) trả lời câu hỏi trên.